

تبیین آثار و ویژگی های جامعه جاهلی از منظر قرآن کریم

آیت الله جوادی آملی گفت: منشأ جاهلیت جهلا تکاثر هست که در برابر کوثر موضع می گیرند. کسی که با مسامحه، بی تفاوتی و بی غرضگی بخواهد جامعه را اداره کند به او می گویند اهل دهن و وهن است.

آیت الله جوادی آملی گفت: منشأ جاهلیت جهلا تکاثر هست که در برابر کوثر موضع می گیرند. کسی که با مسامحه، بی تفاوتی و بی غرضگی بخواهد جامعه را اداره کند به او می گویند اهل دهن و وهن است.

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت الله جوادی آملی در ادامه سلسله جلسات درس تفسیر خود، به شرح آیات سوره مبارکه قلم پرداخت و بیان داشت: گذشته از اینکه عناصر محوری سوره مبارکه «قلم» اصول دین و خطوط کلی اخلاق و حقوق است، خداوند در این سوره مبارکه، شرایط جامعه جاهلی را ترسیم می کند و کیفیت انتقال جامعه جاهلی به جامعه عقلانی را نیز بیان می کند.

وی ادامه داد: از مهمترین خصوصیت های جامعه جاهلی این است که هم در برابر مکتب می ایستند و هم در برابر آورنده مکتب! و منشأ جاهلیت جهلا تکاثر هست که در برابر کوثر موضع می گیرند. خداوند می فرماید در این جامعه کسانی هستند که نه تنها کاذب هستند، مکذب وحی هستند، مکذب آورنده وحی هستند، اینها مکذبین هستند از نظر عقیده و خودشان هم با مسامحه کاری زندگی را پیش می برند، دلشان هم می خواهد معاذالله مکتب، مکتب مسامحه کاری باشد و آورنده مکتب هم مسامحه کار باشد. کسی که با مسامحه، بی تفاوتی و بی غرضگی بخواهد جامعه را اداره کند به او می گویند اهل دهن و وهن است، می فرماید ﴿وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ قِيْدَهُنَّوْنَ﴾؛ «دهن»؛ یعنی روغن، «وهن»؛ یعنی سستی. اصلاح ماست مالی و روغن مالی و شیره مالی از همین سنخ است.

وی با اشاره به بیان حضرت امیر در نهج البلاغه ابراز داشت: در بیانات نورانی حضرت امیر هم هست که حضرت با سوگند یاد کرد، فرمود: «مَا عَلَيَّ مِنْ قِتَالٍ مَنْ خَالَفَ الْحَقَّ وَ خَاطَبَ الْعَيَّ rlm&min إِذْهَانَ rlm&min وَ لَا إِهْبَانَ rlm&min»؛ قسم به خدا من اهل روغن مالی و ماست مالی و شیرمالی نیستم که دین را و جامعه را و حکومت را بخواهم اسلام مالی کنم. این نیست، حواستان جمع باشد.

آیت الله جوادی آملی در بیان دیگر آثار و ویژگی های جامعه جاهلی از منظر قرآن کریم خاطر نشان کرد: فرمود اینها مکذب هستند، دلشان می خواهد با مسامحه حکومت بکنی و ﴿وَلَا تُطِيعُ كُلَّ خَلَافٍ﴾، مرتب سوگند یاد می کنند، مهین هم هستند، پست هستند، خوار هستند، ﴿هَمَّازُ﴾ هستند؛ بدگو و بد دهن هستند، ﴿مَشَاءُ يَمِيمٍ﴾ هستند؛ اهل نیمه هستند، سخن چین هستند، راست را با دروغ و دروغ را با راست مخلوط کرده، از جایی به جای دیگر منتقل می کنند؛ ﴿مَتَاعٌ لِلْخَيْرِ﴾ هستند؛ نه خودشان کار خیر می کنند، و نه به دیگران اجازه کار خیر می دهند، ﴿مُعْتَدِرٍ أَثِيمٍ﴾؛ اهل تعدی و اهل تجاوز هستند و اهل اثم و معصیت و گناه هستند. این آثار جاهلیت است. لذا به پیامبر فرمود حرف های اینها را گوش نده! و پیشنهادهای اینها را نپذیر. اینها بدخو و خشن هستند و دستشان برسد اهل ترور و کشتن هستند؛ ﴿عُتْلٌ بَعْدَ ذَلِكَ زَنِيمٌ﴾.

وی ادامه داد: فرمود منشأ همه این بدخویی ها و بدخلفی ها، داشتن امکانات، ثروت و تکاثر است: ﴿أَنْ كَانَ ذَا مَالٍ وَ بَنِينَ﴾، اینها چون مال و بنون دارند، حلاف، مهین، نماء، مشاء، معتد، عتل و زنیم هستند، در سوره مبارکه «مؤمنون» نیز فرمود اگر کسی مال دارد، ما به او مال دادیم، او خیال نکند که این خیر است؛ داشتن مال و بنون، ذاتاً خیر نیست، بلکه یک آزمون الهی است.

عباس بنشاسته